

Rolnummer 356
Arrest nr. 19/93 van 4 maart 1993

A R R E S T

In zake : het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 39 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, ingesteld door de v.z.w. « Vlaamse Hogescholen van het lange type » (« V.H.O.L.T. ») en Patrick Smets.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters F. Debaedts en D. André, en de rechters L. De Grève, M. Melchior, H. Boel, L. François en Y. de Wasseige, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder het voorzitterschap van voorzitter F. Debaedts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

*

I. *Onderwerp van de vordering*

Bij verzoekschrift van 3 januari 1992, aan het Hof toegezonden bij ter post aangetekende brief van dezelfde datum en ter griffie ontvangen op 6 januari 1992, wordt beroep tot vernietiging ingesteld van de woorden « in het buitenland » in artikel 39 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, wegens schending van de artikelen 6, 6*bis* en 17 van de Grondwet, door :

- de v.z.w. « Vlaamse Hogescholen van het Lange Type », afgekort « V.H.O.L.T. », met zetel te 1040 Brussel, Trierstraat 84;

- Patrick Smets, student, wonende te 3010 Leuven, D. Mellaertsstraat 72.

Bij hetzelfde verzoekschrift werd een vordering tot schorsing van dezelfde decreetsbepaling ingesteld. Bij arrest nr. 7/92 van 11 februari 1992 (*Belgisch Staatsblad* van 31 maart 1992) heeft het Hof die vordering tot schorsing verworpen.

II. *Rechtspleging*

Bij beschikking van 6 januari 1992 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel van het Hof aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben op 8 januari 1992 geoordeeld dat er geen aanleiding was tot toepassing van de artikelen 71 en 72 van de organieke wet.

Bij beschikking van 13 januari 1992 heeft de voorzitter in functie rechter L. De Grève aangesteld als lid van de zetel ter vervanging van rechter K. Blanckaert, wettig verhinderd.

Er is kennisgegeven van het beroep conform artikel 76, § 4, van de organieke wet bij ter post aangetekende brieven van 16 januari 1992.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 18 januari 1992.

De Vlaamse Executieve heeft een memorie ingediend bij ter post aangetekende brief van 27 februari 1992.

Van die memorie is kennisgegeven conform artikel 89 van de organieke wet bij ter post aangetekende brief van 18 maart 1992.

De verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend bij ter post aangetekende brief van 15 april 1992.

Bij beschikkingen van 18 juni 1992 en 8 december 1992 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 3 januari 1993 en 3 juli 1993.

Bij beslissing van 15 september 1992 heeft het Hof de zetel aangevuld met rechter Y. de Wasseige, gelet op de toetreding tot het emeritaat van voorzitter I. Pétry.

Bij beschikking van 16 december 1992 heeft de voorzitter in functie de zetel aangevuld met rechter M. Melchior, gelet op de toetreding tot het emeritaat van voorzitter J. Wathelet en diens vervanging door de heer D. André, die reeds lid was van de zetel.

Bij beschikking van 16 december 1992 heeft het Hof beslist dat de zaak in gereedheid is en de dag van de terechtzitting bepaald op 14 januari 1993.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen evenals aan hun raadslieden bij ter post aangetekende brieven van 18 december 1992.

Op de terechtzitting van 14 januari 1993 :

- zijn verschenen :

. Mr. E. Storms, advocaat bij de balie te Leuven, voor de verzoekende partijen;

. J. Defever, ambtenaar bij het Departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, voor de Vlaamse Executieve, Jozef II-straat 30, 1040 Brussel;

- hebben de rechters-verslaggevers H. Boel en M. Melchior verslag uitgebracht;

- zijn voornoemde advocaat en ambtenaar gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. *De aangevochten bepaling*

Artikel 39 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap - de bestreden bepaling - luidt als volgt :

« Het universiteitsbestuur kan in afwijking van het bepaalde in de artikelen 37 en 38 personen die in het bezit zijn van een eindexamen van een universiteit of instelling van hoger onderwijs in het buitenland, voor zover deze laatste een opleidingsprogramma van tenminste drie jaar aanbiedt, toelaten tot de inschrijving voor een aanvullende opleiding, specialisatieopleiding of doctoraatsopleiding, desgevallend na een onderzoek waarin gepeild wordt naar de geschiktheid voor de desbetreffende opleiding en desgevallend na het met goed gevolg hebben afgelegd van een examen over nader te bepalen onderdelen van een opleiding van het academisch onderwijs. »

De artikelen 37 en 38 van hun kant bepalen :

« Art. 37. Voor de inschrijving in een aanvullende opleiding of specialisatieopleiding geldt het bezit van een diploma van een academische opleiding van de tweede cyclus of van een opleiding van de tweede cyclus van een instelling voor hoger onderwijs van het lange type die krachtens een beslissing van het universiteitsbestuur toelating verleent tot die opleiding, als toelatingsvoorwaarde.

Het diploma van burgerlijk ingenieur polytechnicus of van licentiaat behaald aan de Koninklijke Militaire School in Brussel, wordt voor de toepassing van het eerste lid gelijkgesteld met een academische opleiding van de tweede cyclus.

Het universiteitsbestuur kan de inschrijving in een aanvullende opleiding of specialisatieopleiding afhankelijk maken van het geslaagd zijn in een toelatingsexamen. »

« Art. 38. Voor de inschrijving in een doctoraatsopleiding geldt het bezit van een diploma van een academische opleiding van de tweede cyclus dat krachtens een beslissing van het universiteitsbestuur toelating verleent tot die opleiding, als toelatingsvoorwaarde.

Het diploma van burgerlijk ingenieur polytechnicus, van licentiaat behaald aan de Koninklijke Militaire School in Brussel en van licentiaat in de handelswetenschappen of handelsingenieur behaald aan een instelling voor hoger onderwijs van het lange type, worden voor de toepassing van het eerste lid gelijkgesteld met een academische opleiding van de tweede cyclus.

Het universiteitsbestuur kan de inschrijving voor een doctoraatsopleiding afhankelijk maken van het geslaagd zijn in een toelatingsexamen. »

IV. *In rechte*

- A -

A.1. *Wat het belang betreft*

A.1.1. De eerste verzoekende partij, de v.z.w. « V.H.O.L.T. » voert aan dat zij als rechtspersoon een reeds verkregen en dadelijk belang heeft om het beroep tot vernietiging in te stellen, vermits zij werd opgericht te Brussel op 19 juni 1984, voor onbepaalde duur, met als doel :

1. de bevordering van de samenwerking tussen alle hogescholen en hogere instituten van het lange type;
2. de organisatie van overleg tussen deze instellingen;
3. het uitbrengen van advies nopens problemen van het lange type;
4. het bevorderen van het hoger onderwijs van het lange type;
5. het naar buiten treden namens het hoger onderwijs van het lange type.

Deze doelstellingen dienen op autonome wijze en met de daartoe geschikt geachte middelen te worden nagestreefd (artikel 4 van de statuten).

De Raad van Bestuur heeft op 16 september 1991 besloten een beroep tot vernietiging en een vordering tot schorsing in te stellen. Ten bewijze daarvan werd een voor eensluidend verklaard afschrift van de notulen van die vergadering bij het verzoekschrift gevoegd.

A.1.2. De tweede verzoekende partij was op het ogenblik van het instellen van het beroep laatstejaarsstudent bestuurswetenschappen in de Erasmushogeschool te Brussel, een instelling van hoger onderwijs van het lange type. Die partij voert aan dat zij belang heeft bij het beroep tot vernietiging, vermits zij bij het behalen van het einddiploma niet dezelfde mogelijkheden heeft als de studenten die in dezelfde omstandigheden een gelijkwaardig einddiploma behalen aan een in het buitenland gevestigde instelling van hoger onderwijs.

A.2. Omvang en draagwijdte van het beroep

A.2.1. De verzoekende partijen vorderen de vernietiging van de woorden « in het buitenland » in artikel 39.

A.2.2. De Vlaamse Executieve merkt in haar memorie op dat de verzoekende partijen noch de vernietiging van artikel 38, noch van artikel 56 vorderen. Artikel 38 bepaalt dat voor de inschrijving in een doctoraatsopleiding het bezit van een diploma van een academische opleiding van de tweede cyclus dat krachtens een beslissing van het universiteitsbestuur toelating verleent tot die opleiding, als toelatingsvoorwaarde geldt. Het tweede lid van bedoeld artikel stelt bepaalde diploma's behaald aan een instelling van hoger onderwijs van het lange type gelijk met een academische opleiding van de tweede cyclus, met name het diploma van licentiaat in de handelswetenschappen of handelsingenieur. Artikel 56 handelt over de voorwaarden tot het verdedigen van een proefschrift dat leidt tot de academische graad van « doctor ». Aldaar is niet in de mogelijkheid voorzien om met het diploma dat de tweede cyclus van een instelling van hoger onderwijs van het lange type afsluit, dergelijk proefschrift te verdedigen, dus de graad van doctor te behalen. In zoverre de verzoekende partijen slechts artikel 39 aanvechten en niet artikel 56, houdt dit in dat ze slechts de onmogelijkheid om een doctoraatsopleiding te volgen betwisten, doch niet de onmogelijkheid de finaliteit van die opleiding, namelijk de graad van doctor, te verkrijgen. Volgens de Executieve missen de verzoekende partijen aldus duidelijk belang bij hun vordering.

A.2.3. De verzoekende partijen wijzen er in hun memorie van antwoord op dat zij inderdaad niet rechtstreeks de vernietiging van artikel 38 hebben gevraagd omdat de eerste verzoekende partij als overkoepelende vereniging van de Vlaamse hogescholen van het lange type de belangen van een deel van haar leden en van een deel van de studenten niet in het gedrang wil brengen, namelijk de studenten handelswetenschappen of handelsingenieur. Er is niettemin een ongeoorloofde discriminatie tussen diploma's behaald aan een instelling voor hoger onderwijs van het lange type, vermits sommige gelijkgesteld worden met een academische opleiding van de tweede cyclus, terwijl alle andere op geen enkele manier toelating verlenen tot een doctoraatsopleiding, tenzij ze in het buitenland werden behaald. De discriminatie kan worden rechtgezet door de vernietiging van de woorden « in het buitenland » in artikel 39 en/of de woorden « in de handelswetenschappen of handelsingenieur » in artikel 38. Wat artikel 56 van het bestreden decreet betreft menen de verzoekende partijen dat de redenering van de Vlaamse Executieve geen steek houdt. In artikel 56 is evenmin bepaald dat personen die in het bezit zijn van een einddiploma van een universiteit of instelling van hoger onderwijs in het buitenland de academische graad van « doctor » kunnen behalen. Men kan zich dan de vraag stellen wat de betekenis is van artikel 39 voor die personen die toegelaten worden tot de inschrijving voor een doctoraatsopleiding.

In het beschikkend gedeelte van hun memorie van antwoord vorderen de verzoekende partijen de vernietiging van de woorden « in het buitenland » in artikel 39 en « in de handelswetenschappen of handelsingenieur » in de artikelen 38 en 56.

A.3. Wat het middel betreft

A.3.1. De verzoekende partijen voeren één middel aan, dat afgeleid is uit de schending van de artikelen 6, 6bis en 17, §§ 1 en 4, van de Grondwet.

Zij zijn van oordeel dat de woorden « in het buitenland » in artikel 39 van het bestreden decreet voormelde grondwetsbepalingen schenden. Er wordt een in rechte onverantwoord en willekeurig onderscheid ingevoerd tussen personen die in het bezit zijn van een einddiploma van instellingen van hoger onderwijs in het buitenland en Belgische instellingen, hetgeen de vrijheid van onderwijs, de keuzevrijheid en de gelijkheid van alle leerlingen of studenten en onderwijsinstellingen in het gedrang brengt. Het behalen van een einddiploma van een instelling van hoger onderwijs in België opent daardoor immers minder perspectieven dan het behalen in dezelfde omstandigheden van een soortgelijk diploma in het buitenland, vermits universiteitsbesturen alleen in het laatste geval kunnen afwijken van het bepaalde in de artikelen 37 en 38 van het decreet. Studeren aan een instelling van hoger onderwijs in België wordt daardoor derhalve minder interessant dan dezelfde of een soortgelijke studie in het buitenland.

A.3.2. In hun memorie van antwoord wijzen de verzoekende partijen op een tweede discriminatie, met name tussen bepaalde diploma's in België behaald aan een instelling van hoger onderwijs van het lange type -met name licentiaten in de handelswetenschappen of handelsingenieur wier diploma's gelijkgesteld worden met een academische opleiding van de tweede cyclus - en alle andere, die op geen enkele manier toelating verlenen tot de doctoraatsopleiding, tenzij zij in het buitenland werden behaald.

A.3.3. De Vlaamse Executieve wijst erop dat de verzoekende partijen enkel een discriminatie ontwaren in zoverre afgestudeerden aan buitenlandse instellingen door het universiteitsbestuur kunnen worden toegelaten tot een doctoraatsopleiding terwijl die mogelijkheid voor Belgische afgestudeerden niet bestaat. Uitgangspunt bij de formulering van artikel 39 en met name de bewoordingen « einddiploma van een universiteit of instelling van hoger onderwijs in het buitenland, voor zover deze laatst een opleidingsprogramma van ten minste drie jaar aanbiedt » was het vinden van een algemene omschrijving waarin de zeer grote diversiteit van buitenlandse opleidingssystemen kon worden gevat. De formulering werd ook afgestemd op de Europese richtlijn van 21 december 1988 betreffende een algemeen stelsel van erkenning van hogere onderwijsdiploma's waarmee beroepsopleidingen van ten minste drie jaar worden afgesloten. Een minimum cursusduur van drie jaar is de gangbare norm waarmee in de Europese onderwijsprogramma's als Erasmus en Comett het hoger onderwijs worden gekenmerkt. De termen « universiteit » en « instelling van hoger onderwijs » zijn termen die in de verschillende landen een verschillende lading dekken. Een toelating tot een doctoraatsopleiding impliceert geenszins een vrijstelling van het vereiste diploma voor het behalen van een academische graad van « doctor ». De Vlaamse Gemeenschap kan zich over de diploma's uitgereikt in het Vlaams hoger onderwijs een adequaat oordeel vormen wat betreft de « academische waarde » ervan. Ten aanzien van de zeer brede waaier van buitenlandse diploma's is de formulering van dergelijk waardeoordeel onmogelijk. Daarom wordt dat oordeel overgelaten aan de universiteiten zelf, die geacht worden daarvoor voldoende oordeelsvermogen in huis te hebben. Derhalve wordt in artikel 39, in tegenstelling tot de artikelen 37 en 38, uitdrukkelijk bepaald dat een onderzoek naar de geschiktheid kan worden verricht en dat, indien nodig, een aanvullend examen dient te worden afgelegd.

De vernietiging van de woorden « in het buitenland » zou voor gevolg hebben dat zelfs gediplomeerden van het hoger onderwijs van het korte type kunnen worden toegelaten tot de voortgezette academische opleidingen. Met vooropleidingen wordt door het decreet wel rekening gehouden, met name in de artikelen 50 en 51, waardoor gediplomeerden van het hoger onderwijs binnen de eerste of tweede cyclus van een academische opleiding verkorting van die duur en vrijstelling van examens kunnen verkrijgen over bepaalde onderdelen van die academische opleiding. De gevraagde gedeeltelijke vernietiging zou de interne coherentie van het decreet danig in het gedrang brengen.

A.3.4. De verzoekende partijen zijn in hun memorie van antwoord van oordeel dat de gevraagde gedeeltelijke vernietiging geen enkel probleem stelt. Artikel 39 van het decreet bepaalt dat de toelating in voorkomend geval wordt verleend na een onderzoek waarin gepeild wordt naar de geschiktheid voor de desbetreffende opleiding en, indien nodig, na het met goed gevolg hebben afgelegd van een examen over nader te bepalen onderdelen van een opleiding van het academisch onderwijs. Het komt dus hoogst eigenaardig over dat de beoordeling van de academische waarde van buitenlandse diploma's overgelaten wordt aan de universiteiten zelf, die geacht worden daarvoor voldoende oordeelsvermogen in huis te hebben, maar blijkbaar onvoldoende om de binnenlandse diploma's van het hoger onderwijs van het lange type te beoordelen. Dat de Vlaamse Gemeenschap zich het recht voorbehoudt een adequaat oordeel te formuleren wat betreft de academische waarde van de diploma's uitgereikt in het Vlaamse hoger onderwijs, kan niet worden aanvaard, wanneer dit ertoe leidt dat bijna alle diploma's over één en dezelfde kam worden geschoren en totaal ongeschikt geacht om toelating te verlenen tot een doctoraatsopleiding. Dat is des te meer het geval nu zonder enig redelijk en objectief criterium het diploma van licentiaat in de handelswetenschappen of handelsingenieur wordt gelijkgesteld met een academische opleiding van de tweede cyclus. De vernietiging van de woorden « in de handelswetenschappen of handelsingenieur » in de artikelen 38 en 56 van het decreet zou dan ook een volledige gelijkenschakeling betekenen tussen alle instellingen van het hoger onderwijs van het lange type.

- B -

Ten aanzien van de omvang van het beroep

B.1.1. In het verzoekschrift vorderen de verzoekende partijen de vernietiging van de woorden « in het buitenland » in artikel 39 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap wegens schending van de artikelen 6, 6bis en 17 van de Grondwet, nu het universiteitsbestuur wel de mogelijkheid heeft om voor houders van een einddiploma van een buitenlandse instelling van hoger onderwijs onder bepaalde voorwaarden af te wijken van de artikelen 37 en 38 van bedoeld decreet, doch niet voor houders van een einddiploma van een Belgische instelling voor hoger onderwijs.

In hun memorie van antwoord breiden de verzoekende partijen die vordering uit tot de vernietiging van de woorden « in de handelswetenschappen of handelsingenieur », die voorkomen in de artikelen 38 en 56 van bedoeld decreet, en dit wegens discriminatie van bepaalde houders van een diploma van een Belgische instelling van hoger onderwijs van het lange type, ten opzichte van andere.

B.1.2. Het is de verzoekende partijen niet toegestaan hun vordering in de loop van het geding uit te breiden.

Het Hof beperkt derhalve zijn onderzoek tot het beroep tot vernietiging van de enige bepaling die in het verzoekschrift is aangevochten.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

B.2.1. Artikel 107ter van de Grondwet bepaalt : « ... De zaak kan bij het Hof aanhangig worden gemaakt door iedere bij wet aangewezen overheid, door ieder die doet blijken van een belang of, prejudicieel, door ieder rechtscollege ».

Naar luid van artikel 2, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 kunnen de beroepen tot vernietiging worden ingesteld « door iedere natuurlijke of rechtspersoon die doet blijken van een belang ... ».

Het vereiste belang is aanwezig bij diegenen die door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig in hun situatie zouden kunnen worden geraakt.

Wat de v.z.w. « V.H.O.L.T. » betreft

B.2.2. Luidens artikel 4 van haar statuten, heeft de v.z.w. « V.H.O.L.T. » tot doel :

- « 1° de bevordering van de samenwerking tussen alle hogescholen en hogere instituten van het lange type;
- 2° de organisatie van overleg tussen deze instellingen;
- 3° het uitbrengen van advies nopens problemen van het lange type;
- 4° het bevorderen van het hoger onderwijs van het lange type;
- 5° het naar buiten treden namens het hoger onderwijs van het lange type.

Deze doelstellingen dienen op autonome wijze en met de daartoe geschikt geachte middelen te worden nagestreefd. »

Indien een vereniging zonder winstoogmerk, die zich op een collectief moreel belang beroept,

toegang wenst tot het Hof, is vereist dat het maatschappelijk doel van de vereniging van bijzondere aard is en derhalve onderscheiden van het algemeen belang; dat het collectief belang niet tot de individuele belangen van de leden is beperkt; dat het maatschappelijk doel door de bestreden norm kan worden geraakt; dat dit maatschappelijk doel werkelijk wordt nagestreefd, wat moet blijken uit de concrete activiteiten van de vereniging; dat de vereniging blijkt geeft van een duurzame werking, zowel in het verleden als in het heden.

De verzoekende vereniging voldoet aan de voormelde voorwaarden. Onder meer heeft zij tot statutair doel de belangen van het onderwijs van het lange type te verdedigen en dat onderwijs te bevorderen. De realiteit van haar werking wordt niet betwist. Tenslotte is het collectief belang waarop zij zich beroept niet beperkt tot de individuele belangen van haar leden als dusdanig, daar de eerder in herinnering gebrachte statutaire doelstellingen gemeen zijn aan het geheel van de instellingen van hoger onderwijs van het lange type.

Deze verzoekende partij doet blijken van het vereiste belang om een bepaling aan te vechten die sommige afgestudeerden van instellingen die onderwijs verstrekken dat zij zich tot doel heeft gesteld te verdedigen, niet op dezelfde wijze behandelt als de afgestudeerden van buitenlandse instellingen.

Wat de tweede verzoekende partij betreft

B.2.3. De tweede verzoekende partij was op het ogenblik van het instellen van het beroep laatstejaarsstudent bestuurswetenschappen in de Erasmushogeschool te Brussel, instelling van hoger onderwijs van het lange type. Die partij heeft belang bij de vernietiging van een bepaling die tot gevolg heeft dat zijn ondertussen behaald einddiploma niet dezelfde mogelijkheden tot voortzetting van de studie aan een universiteit verleent als een einddiploma van een instelling van hoger onderwijs in het buitenland.

Ten gronde

B.3.1. Volgens de verzoekende partijen wordt in artikel 39 van het bestreden decreet in strijd

met de artikelen 6, *bis* en 17, §§ 1 en 4, van de Grondwet een in rechte onverantwoord en willekeurig onderscheid ingevoerd tussen personen die in het bezit zijn van een einddiploma van instellingen van hoger onderwijs in het buitenland en Belgische instellingen, hetgeen de vrijheid van onderwijs, de keuzevrijheid en de gelijkheid van alle leerlingen of studenten en onderwijsinstellingen in het gedrang brengt.

B.3.2. Het grondwettelijk voorschrift inzake onderwijs is, sinds de herziening van 15 juli 1988, neergelegd in artikel 17 van de Grondwet, behalve wat de respectieve bevoegdheden van de Staat en de Gemeenschappen betreft. Paragraaf 1 en paragraaf 4 van die bepaling luiden als volgt :

« § 1. Het onderwijs is vrij; elke preventieve maatregel is verboden; de bestraffing van de misdrijven wordt alleen door de wet of het decreet geregeld.

De Gemeenschap waarborgt de keuzevrijheid van de ouders.

De Gemeenschap richt neutraal onderwijs in. De neutraliteit houdt onder meer in, de eerbied voor de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen.

De scholen ingericht door openbare besturen bieden, tot het einde van de leerplicht, de keuze aan tussen onderricht in een der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer. »

« § 4. Alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen zijn gelijk voor de wet of het decreet. De wet en het decreet houden rekening met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoordt. »

B.3.3. De bestreden bepaling van het decreet van 12 juni 1991 machtigt het universiteitsbestuur om, in afwijking van de artikelen 37 en 38 personen die in het bezit zijn van een einddiploma van een universiteit of instelling van hoger onderwijs in het buitenland - voor zover deze een opleidingsprogramma van ten minste drie jaar aanbiedt - toe te laten tot de inschrijving voor een aanvullende opleiding, specialisatieopleiding of doctoraatsopleiding, in voorkomend geval na een onderzoek waarin gepeild wordt naar de geschiktheid voor de desbetreffende opleiding en indien nodig na het met goed gevolg hebben afgelegd van een examen over nader te bepalen onderdelen van een opleiding van het academisch onderwijs.

Luidens de parlementaire voorbereiding van die bepaling werd voor de formule « universiteit of instelling van hoger onderwijs in het buitenland, voor zover deze laatste een opleidingsprogramma van ten minste drie jaar aanbiedt » gekozen omdat de term universiteit in de verschillende landen van

Europa een verschillende lading dekt en men daarnaast in verscheidene van die landen uitstekende instellingen van hoger onderwijs buiten de universiteit heeft. Getracht werd derhalve een algemene omschrijving te vinden voor heel Europa (*Gedr. St.*, VI. R., 1990-1991, 502, nr. 7, 92-93).

B.3.4. De beslissing van het universiteitsbestuur om houders van een buitenlands diploma toe te laten tot de inschrijving voor een aanvullende opleiding, specialisatieopleiding of doctoraatsopleiding is niet denkbaar zonder een vergelijkend onderzoek betreffende de organisatie van de studie, het niveau van de buitenlandse instellingen die de diploma's uitreiken, de prestaties die van de houders van die diploma's worden vereist, de wijze van beoordeling van die prestaties, de juridische waarde die aan de diploma's in het vreemd land wordt toegekend en het aanzien van die diploma's.

Bovendien dient te worden opgemerkt dat de decreetgever zelf, en vooraf, niet alle buitenlandse diploma's van het in aanmerking te nemen niveau kon vergelijken met de in België uitgereikte diploma's, zoals hij deze laatste onderling heeft vergeleken zoals blijkt uit de artikelen 37 en 38.

Uit wat voorafgaat blijkt dat voor het verschil in behandeling dat door het decreet in het leven is geroepen tussen de houders van in het buitenland behaalde diploma's en de houders van diploma's die in België zijn behaald, een objectieve verantwoording bestaat ten aanzien van het nagestreefde doel, namelijk het regelen van de toegang tot bepaalde universitaire opleidingen.

Artikel 39 van het aangevochten decreet schendt artikel 17, § 4, van de Grondwet niet.

B.3.5. De bestreden bepaling pleegt op generlei wijze inbreuk op de door artikel 17, § 1, van de Grondwet gewaarborgde onderwijsvrijheid en keuzevrijheid.

Die grondwetsbepaling verhindert immers niet dat de Gemeenschap kan bepalen welke rechtsgevolgen dienen te worden verbonden aan bepaalde door de Gemeenschap ingerichte of gesubsidieerde opleidingen en derhalve ook kan bepalen tot welke aanvullende opleidingen zij toegang verlenen.

Om die redenen,

Het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 4 maart 1993.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

F. Debaedts